

Osallisuutta edistävät toimenpiteet 2024–2025

Kaupungin tulosalueilla ja tulosyksiköissä on monin tavoin edistetty osallisuutta ja tähän on koostettu, mitä on tehty vuonna 2024 ja mitä on valmistelussa vuodelle 2025.

Koontia vuonna 2024 osallisuutta edistäneistä toimenpiteistä

Monilla tulosalueilla ja -yksiköissä on vuonna 2024 tehty useita toimenpiteitä osallisuuden edistämiseksi, joita ovat olleet muun muassa alla olevat:

Kyselyt

- Kirjaston jatkuvasti auki oleva hankintatoivekysely, jonka perusteella asukkailla on mahdollisuus jatkuvasti osallistua kokoelman kehittämiseen
- Kysely meluntorjunnasta
- Kysely pujottelurinteen Lastenmaa-hankkeesta
- Anna mulle aikaa -kampanjan kysely
- Kysely: Miten kaupungin taloutta tulisi sopeuttaa?
- HSL:n liikkumiskysely
- Avoimen Perheteröiminnan kohtaamispaikan kävijäkysely
- Kouluruokakysely koulujen oppilaille ja henkilökunnalle
- Vastaa kyselyyn ja kerro meille asuinalueesi päihdetilanteesta
- Kaupunkirata: Vastaa viestintää koskevaan kyselyyn!
- Pääkaupunkiseudun asiakaskysely varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta
- Verkkosivuston käyttäjäkysely
- Oppilaiden hyvinvointikysely
- Vuoden yrittäjä -kysely
- Aamu- ja iltapäivätoiminnan palautekysely

Asukasillat

- Espoon kaupunkirata - yleisötilaisuus Kauniaisissa 19.3.2024
- Asukasilta kaupungin taloudesta 22.4.2024
- Kauniaisen kaupungin Resurssiviisauden tiekartan päivittämisen yleisötilaisuus 3.9.2024
- Kaupungintalon alueen asemakaavaehdotuksen yleisötilaisuus 7.10.2024

Asukastilaisuudet

- Puistosuunnitelmaluonnos: Paul Olssonin puiston ja Thurmaninpuiston puistosuunnitelma; Skvatterbäckenin purouoman tulva-alueen suunnittelu. Asukastilaisuus maastossa 8.8.2024. Kommentointimahdollisuus Ota kantaa-palvelussa 8.-22.8.2024.
- Ympäristötoimi on järjestänyt 10 eri luontoretkeä vuonna 2024 ja osallistujia oli yhteensä 170 kpl.

Tilaisuudet ja tapaamiset yhdistysten ja järjestöjen kanssa

- Ympäristötoimen tapaaminen ympäristöyhdistyksen kanssa - helmikuu 2024
- Kaupunginjohtajan ajankohtaiskatsaukset mm. seuraaville: Kauniaisten suomalaiset seniorit, Grankulla svenska pensionärer ja Kauniaisten Rotaryt.
- Hyvinvointipalvelut toteuttivat yhdistysten illan 21.5, jossa yhdistykset saivat esitellä toimintaansa

Tiedottaminen, neuvonta ja tiedonsaantimahdollisuus (jatkuva)

- Kaupungin työntekijöiden yhteystiedot ovat näkyvissä kaupungin verkkosivuilla ja asukkaat voivat olla yhteydessä suoraan puhelimitse tai sähköpostin välityksellä. Työntekijät ovat tavoitettavissa puhelimitse myös kaupungin vaihteen kautta.
- Kaupungin metsäalueiden hoidossa metsäkuvioihin rajoittuvien tonttien asukkaita tiedotetaan jakamalla työtiedotteet suoraan postilaatikoihin. Alueiden muita käyttäjiä tiedotetaan maastoon kiinnitettävillä tiedotteilla.
- Kaupungin toimesta aktiivinen viestintä koko vuoden Espoon kaupunkirata-hankkeen osalta
- Kaupungin verkkosivuja tarkasteltiin ja niihin tehtiin uudistuksia senioreiden kommenttien pohjalta keväällä 2024
- Hyvinvointipalveluiden koko henkilökunta osallistui osallisuuskoulutukseen 30.5.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmat (OAS)

- Kauniaisten kaupungin rakennusjärjestyksen muuttaminen
- Eteläinen Heikelintie 5, asemakaavamuutos
- Kaikista vireilläolevista asemakaavamuutoksista on OAS:t nettisivuilla koko prosessin ajan

Nähtävilläolot ja mahdollisuus antaa palautetta

- Espoon ja Kauniaisten kaupunkien ympäristömeludirektiivin mukaisen meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2024–2028 luonnos - nähtävilläolo 21.2.-28.3.2024
- Teinikuja 2, asemakaavamuutoksen ehdotus nähtävillä 7.3.-8.4.2024
- Asemanseutu, asemakaavamuutoksen luonnos nähtävillä 22.8.-23.9.2024
- Kaupungintalokortteli, asemakaavamuutoksen ehdotus nähtävillä 23.9.-25.10.2024

Esteettömyyden parantaminen 2024

- Kauniaisten suojelu- ja puistoalueille on hankittu uudet opasteet. Hankkeessa on alusta asti huomioitu myös näkövammaiset ulkoilijat, ja hankkeen suunnittelussa on kuultu Kauniaisten vammaisneuvostoa. Opasteissa käytetään monia eri tekniikoita, kuten kohokarttoja ja pistekirjoitusta. Lisäksi opasteissa on QR-koodeja, jotka ohjaavat käyttäjät Kauniaisten kaupungin verkkosivuille, missä infotekstejä voi lukea ja kuunnella yhdeksällä eri kielellä, mikä tekee tiedosta saavutettavaa myös heille, jotka eivät puhu suomea tai ruotsia.
- Vammaisneuvoston toiveesta Träskmossenin itäosan kapeaa pitkospuukulkua on levennetty vuonna 2024 asentamalla kolmen pitkittäislankun rinnalle neljäs lankku. Träskmossenilla, joka on rauhoitettu suoalue, kulkee ennestään vuosina 2021–2022 rakennettu, noin 250 metriä pitkä esteetön laiturirakenteinen kulkureitti suon länsipäästä Oppilaskodintieltä Eteläiselle Suokujalle.

Hiilineutraali Grani – tapahtumat ja infot

- HSY:n Ilmastoinfon webinaari ”Taloyhtiöiden lämmitysratkaisut tänään ja huomenna” - webinaari 12.2.2024
- Ilmoittaudu HSY:n Ilmastoinfon järjestämälle ”Taloyhtiön energiaeksperti” -kurssille
- Juhlimme yhdessä 5 vuotta Reilun kaupan kaupunkina 27.3.2024
- Lähde retkelle luontoon – vuoden luontoretkekikalenteri on julkaistu
- Tee luontoteko – järjestä siivoustalkoot!
- HSY:n Ilmastoinfon koulutukset ja energia-aiheiset tapahtumat keväällä 2024
- Teams-tilaisuus pääkaupunkiseudun kestävyyskasvatuksen kehittämishankkeiden tuloksista 24.5.2024
- Osallistu Luonnontieteellisen keskusmuseo Luomuksen haasteeseen ja opi tuntemaan 100 eliölajia vuodessa!
- HSY:n ilmastoinfon syksyn kurssit ja tapahtumat 2024
- Liikkujan viikko: Hyvinvointia kävellen ja pyöräillen

Kauniaisten kaupunki

- Luontotekopäivän koulumatkahaaste Kauniaisten lukiossa
- Reilun kaupan kahvihetki 3.10

Varhaiskasvatus ja koulutus

- Esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelmissa on kuvattu, miten lasten osallisuutta ja varhaiskasvatuksen ja kodin välistä viestintä ja yhteistyötä käytännössä toteutetaan
- Kouluissa oppilasparlamentit ja ruokaraadit
- Koulujen lukuvuosisuunnitelmissa on kuvattu, miten oppilaiden/opiskelijoiden osallisuutta ja kodin ja koulun yhteistyötä käytännössä toteutetaan

Avustukset

- Sivistyksen ja hyvinvoinnin avustusten myöntämisperiaatteet on uudistettu

Osallistuva budjetointi

Kaupungilla on toteutettu osallistuvaa budjetointia vuodesta 2019 ja osallistuvan budjetoinnin aloittaminen oli yksi osallisuusohjelman kehittämistavoitteista. Osallistuvassa budjetoinnissa ensimmäisessä vaiheessa asukailta on pyydetty ideoita, mihin varattu raha voitaisiin käyttää Kauniaisissa. Tämän jälkeen kaupungin johtoryhmä on valinnut äänestykseen otettavat ideat ja asukkaat ovat päässeet äänestämään, mille idealle tai ehdotukselle määräraha kohdennetaan. Tarvittaessa johtoryhmä on tuonut äänestykseen myös toimialojen ehdottamia vaihtoehtoja.

Osallistuvan budjetoinnin määräraha sisältyy vuoden 2025 talousarvioon. Suunnitelmissa on, että kaupungin johtoryhmä valitsee teeman, johon osallistuvan budjetoinnin ehdotukset kohdistetaan. Osana hyvinvointisuunnitelman valmistelua tullaan myös pohtimaan osallistuvan budjetoinnin kehittämistä edelleen.

Moninainen Grani -asukasraati

Asukasraatien järjestäminen on yhtenä toimenpiteenä nykyisessä hyvinvointisuunnitelmassa. Myös osallisuusohjelmassa vuosille 2019–2022 tavoitteena on ollut uusien toimintatapojen käyttöönotto kuntalaisyhteistyöhön.

Kaupungilla on nyt aloitettu valmistelua ”Moninainen Grani” -asukasraadit toteuttamiseksi syksyllä 2025. Ajatuksena on, että Moninainen Grani -asukasraati on Kauniaisten kaupunkilaisten ja viranhaltijoiden yhteinen kohtaamispaikka, joka edistää osallisuutta ja yhdenvertaisuutta kaupungin kehittämisessä. Raadin tarkoituksena on tuoda yhteen asukkaat, palveluiden suunnittelijat ja viranhaltijat sekä kaupungin vaikuttamistoimielimet, jotta kaupungin palvelut vastaisivat entistä paremmin kaikkien kuntalaisten tarpeita.

Ajatuksena on, että kaikille avoin asukasraati kokoontuu kerran vuodessa ajankohtaisten teemojen äärelle, ja sen toiminta pohjautuu avoimiin puheenvuoroihin, työpajoihin ja keskusteluihin. Teemakohtaisissa asiakasraadeissa kuntalaiset voivat tuoda esiin omat näkökulmansa ja ideansa. Tämä yhteistyö mahdollistaa palveluiden räätälöinnin entistä paremmin kuntalaisten tarpeisiin sekä antaa asukkaille konkreettisia mahdollisuuksia vaikuttaa oman elinympäristönsä kehittämiseen. Asukasraadit jälkeen asukkaille viestitään, miten raadissa esiin nousseita asioita on viety kaupungin valmistelussa eteenpäin.

Tapaamisissa käsitellään Kauniaisten yhteisölle tärkeitä aiheita, kuten osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämistä sekä tasa-arvoa, ja näiden aiheiden käytäntöön viemistä. Monimuotoisuusnäkökulma on kaiken toiminnan keskiössä, ja se otetaan huomioon kaupungin

Kauniaisten kaupunki

palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä. Moninainen Grani -asukasraati on Kauniaisten kaupungin keino rakentaa entistä avoimempaa ja osallistavampaa yhteisöä, jossa jokainen voi kokea olevansa osa yhteistä päätöksentekoa.

Lapsivaikutusten arviointi

Vuonna 2025 yhtenä strategisena toimenpiteenä hyvinvointityölle on ”Luodaan edellytykset liittyä Unicefin lapsiystävälliseksi kunnaksi”. Osana tätä kaupungilla on aloitettu valmistelua lapsivaikutusten arvioinnin huomioimiseksi systemaattisemmin päätösvalmistelussa ja vaikutusten ennakoarvioinnissa.

Vaikuttamistoimielinten (vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto) toiminnan kehittäminen

Hyvinvointialueuudistus on vaikuttanut erityisesti vanhus- ja vammaisneuvoston toimintakenttään ja toimintatapoihin. Aikaisemmin sosiaali- ja terveystoimi koordinoi neuvostojen toimintaa, mutta nyt neuvostojen työtä koordinoidaan osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Monet neuvostojen aikaisemmin käsittelemät asiakokonaisuudet ovat nyt hyvinvointialueen järjestämisvastuulla. Kuntien ja hyvinvointialueen neuvostojen yhteistyö on järjestetty siten, että hyvinvointialueen neuvostojen jäsenet ovat nimetty kuntien neuvostojen jäsenistä. Muuttuneen toimintaympäristön myötä on hyvä tarkastella sitä, miten vaikuttamistoimielimiä voidaan hyödyntää kaupungin järjestämisvastuulla olevien palvelujen kehittämisessä. Kaupungilla on aloitettu valmistelua vaikuttamistoimielinten toimintaohjeiden päivittämiseksi. Toimintaohjeiden valmistelua tullaan käsittelemään vaikuttamistoimielimissä kevään 2025 aikana. Lisäksi vuoden 2024 aikana vaikuttamistoimielinten esityslistojen ja pöytäkirjojen julkaisussa on otettu käyttöön Dynasty-julkaisupalvelu ja vaikuttamistoimielinten kokoustaikataulut on lisätty koontiin, jossa on kaikkien kaupungin toimielinten kokousajankohdat.